

Quatre anys d'experiència amb l'actual Direcció General d'FP

Més ombres que no pas llum

Quatre anys d'experiència amb la actual Direcció General d'FP és prou temps per fer una reflexió sobre el que està donant de si la seva gestió. I el balanç no és, avui per avui, gaire engrescador.

Hi ha algunes llums. Per exemple, la voluntat d'augmentar el nombre d'alumnes d'FP en afavorir la matriculació per crèdits i l'inici de l'FP a distància, o alguns aspectes de l'acreditació de competències professionals. També un pla renove -poruc i pobre en diners -dels equipaments i maquinària en alguns centres. Un desig -no consensuat, sinó més aviat imposat- de reordenar l'oferta de CF, i especialitzar alguns centres en famílies professionals concretes, alhora que se'n posaven en marxa o se n'impulsaven d'altres, com cuina i restauració a Barcelona-ciutat, o l'impuls a la família de Serveis a la Comunitat i alguna altra.

També ha estat positiva l'extensió als centres públics dels cursos de preparació per a la prova d'accés als CF (malgrat que caldria un curs d'accés sense prova). I no ens oblidem del principi d'acord pel que fa a la situació del professorat especialista de l'FP.

Però, un cop aquí, i poca cosa més, les llums s'apaguen.

Malauradament les ombres continuen pesant excessivament, i enfosqueixen molt el panorama. La demanda d'estudis d'FP continua en nivells molt baixos. El major apropament al món de l'empresa s'ha traduït massa sovint en una acceptació acrítica dels desitjos i la filosofia dels empresaris, sense cap mena de contraprestacions.

Els plans de formació del professorat continuen instal·lats en una rutina preocupant amb una manca absoluta de recursos i de propostes més agosarades que no permet de trobar la sortida d'una situació molt delicada en algunes famílies professionals.

L'impuls dels programes de qualitat, de l'acreditació de competències professionals i d'altres innovacions suposen un important sobre esforç del professorat implicat, amb gairebé nul·les compensacions horàries i econòmiques. El Departament es nega a negociar reduccions de la càrrega lectiva per desenvolupar les noves i creixents tasques del professorat.

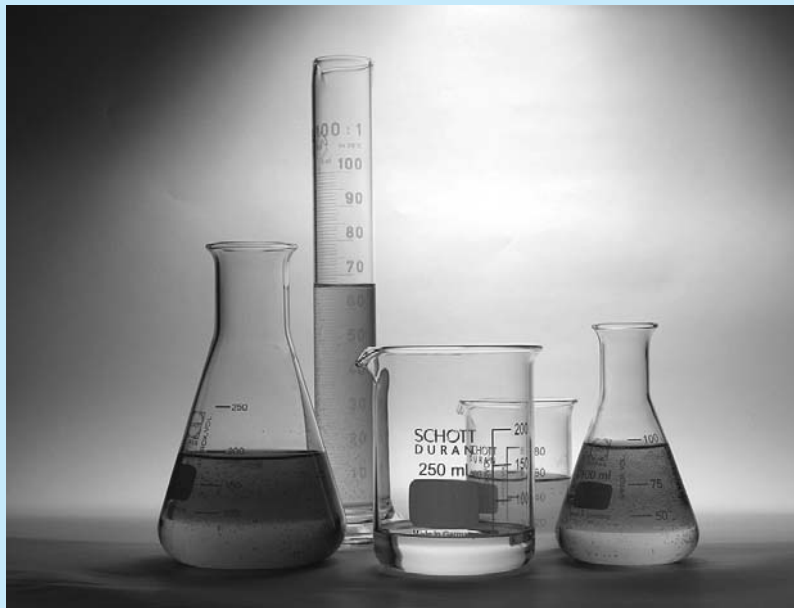
D'altra banda, la variació de l'oferta educativa sembla obeir més als desitjos empresarials que a les necessitats reals detectades. En aquest sentit, és cridanera la significativa reducció

aquest curs dels CF de les famílies més industrials, i la gairebé exclusiva potenciació dels CF relacionats amb els serveis personals. Els Centres Integrals d'FP semblen Itaca, el lloc on

sempre es vol anar, però mai no s'hi arriba. A més, continua la bicefàlia d'Educació i Treball en la gestió de l'FP, i les inversions abocades al conjunt de l'FP continuen essent opaques (per dir-ho suaument).

Sobre les repercussions del procés de Bolonya en les titulacions d'FP, ningú no en diu res. Les revisions i actualitzacions curriculars continuen pendents (o no?).

Tothom -incloent-hi els mateixos redactors i impulsors- reconeix

- **El Departament es nega a negociar la reducció de càrrega lectiva**
- **S'han reduït els CF de les famílies més industrials**
- **Ningú no diu res sobre les repercussions del procés de Bolonya**

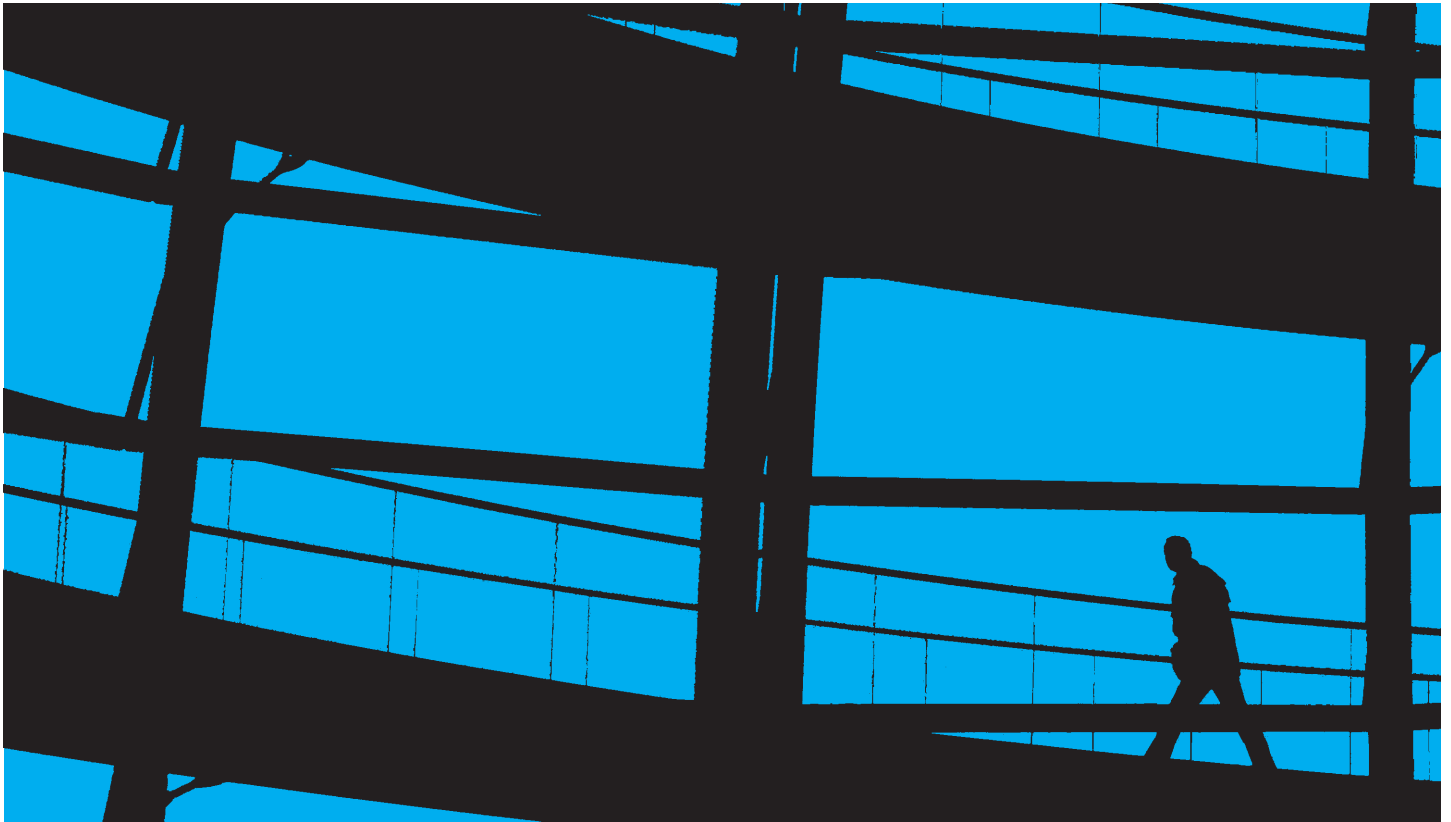
que el I Pla General de l'FP a Catalunya ha quedat molt lluny dels objectius previstos. Malgrat això, es fa un II Pla General. Passarà el mateix? Qui se'n farà responsable?...

La Direcció General continua fugint d'estudi -i passa la pilota a una altra Direcció General- quan s'ha de discutir sobre dotacions del professorat i reconeixements horaris per a les noves responsabilitats i tasques del professorat a l'FP.

El cert és que hi ha molta ombra i poca llum. I tot això amb una gairebé nul·la disposició a la negociació i al consens; amb una voluntat d'imposar criteris i decisions malgrat tot. Més a prop de l'arrogància que de la humilitat que una situació com la que viu l'FP aconsella, i que una gestió grisa permet.

Entre els tòpics i l'autocomplaença

De jornades, congressos i altres coses

Darrerament s'ha multiplicat el nombre de jornades, congressos, convencions, trobades...en el món de l'FP. I aquest fet, indubtablement, té una part positiva, ja que genera punts de trobada regulars per a les persones vinculades a l'FP: professors i professores, responsables de l'FP als centres, tècnics i experts, alguns sectors de l'empresariat, sindicalistes, estudiosos i algunes personalitats de fora del nostre país. I això genera un sentiment de grup i de preocupacions compartides.

D'altra banda, el ressò d'aquests esdeveniments en la vida social facilita que es parli d'una FP massa oblidada. Ara bé, en voldríem, però, comentar un parell d'aspectes.

Primer de tot, moltes d'aquestes trobades es converteixen en una repetició de tòpics, quan no d'autocomplaença, que aporten ben poca cosa als assistents. No s'hi aprèn gaire sobre com ho fan en altres llocs, o sobre els problemes quotidians als centres i les estratègies per resoldre'ls. Gairebé res s'explica sobre la repercussió de Bolonya a l'FP, sobre les grans diferències entre els estudis de GM i GS, o sobre iniciatives de reordenació curricular als CF, per posar alguns exemples.

A més, és molt preocupant, i s'accepta com a obvi, que l'empresariat i el món econòmic hagi de dictar els criteris per millorar els estudis. Sembla la formació professional no sigui un servei per millorar els que una administració com cal ha d'oferir i promoure entre la seva població, sinó que els estudis hi són tractats substancialment com en una acadèmia dirigida a distància per l'empresariat en funció dels seus interessos més immediats. I pel que sembla les bases de la nova Llei d'Educació de Catalunya volen consolidar aquesta tendència.

En unes recents jornades celebrades a la Cambra de Comerç de

Barcelona, una taula rodona d'empresaris (se suposa que els més favorables a l'FP) clamava per una més gran polivalència en la formació de l'alumnat, per la imprescindible disposició a adaptar-se als nous temps (és a dir a feines canviants i precàries en funció únicament de la productivitat immediata). Ni una sola paraula en totes les jornades sobre la responsabilitat ètica de l'empresa, la brutal precarietat del mercat de treball actual o el reconeixement i valoració dels estudis d'FP en l'accés al món laboral.

Però potser encara és més preocupant -i indignant- sentir, en unes altres jornades, a la consellera de Treball d'un govern d'esquerres dir -com si plugués- que els nens i nenes d'EEUU que tenen 4-5 anys es preveu que hauran tingut més de 20 feines diferents quan arribin als 40 anys, i que hem d'organitzar els estudis en funció d'això.

Resulta inquietant que en molts àmbits de l'FP es confongui la convenient i necessària formació i pràctiques de l'alumnat al món de l'empresa amb una acceptació acrítica dels criteris que està imposant el mercat. Que vivim en una economia de mercat és un fet, però ara volen també crear una societat de mercat, on l'economia i els diners organitzin tots els aspectes de la vida social. És a dir, això que s'anomena neoliberalisme pur i dur.

L'anglòpolonès Zygmunt Baumann -un dels pensadors més suggerents del món actual- recordava no fa gaire, a Barcelona, que "no solament cal renovar a cada instant, i al llarg de tota la vida, les habilitats tècniques i l'educació centrada en el treball; cal fer el mateix, i encara amb més urgència, quant a l'educació per crear ciutadans". I d'això sembla que ningú no en vol parlar.

Els reptes actuals de la nova FP

Tres de cada deu estudiants universitaris abandonen la carrera, segons xifres de Francisco Michavila, director de la càtedra UNESCO de gestió i política universitària. Hi poden haver diverses raons; una de les quals és potser la poca i dolenta (en ocasions) orientació prèvia de professors/es, pares i mares, i l'orientació pro-

fessional que es fa a aquests alumnes, massa sovint amb interessos mercantilistes. A més, tot i que això no és objecte de la nostra anàlisi, també val la pena destacar que les xifres d'estudiants que accedeixen a la Universitat a Catalunya és de les més altes d'Europa, tot i que un 34% de l'alumnat no acaba el batxillerat ni l'FP de grau mitjà, en lloc del 23% de mitjana dels països de l'OCDE i el 21% de la UE (si és que abans ha aprovat l'ESO, que això és una altra qüestió) i només un 21% d'alumnes trien l'FP en lloc del 34% que ho fa de mitjana als països de l'OCDE i molt lluny encara de les dades d'alguns països de la UE.

Espanya encapçala la UE en nombre d'alumnes que abandonen els seus estudis en acabar l'etapa de l'ESO. I Catalunya torna a situar-se a la cua d'Europa en nombre de titulats de batxillerat i FP.

Però, que no hi ha uns estudis professionals no universitaris, més flexibles, dinàmics i àgils dins la nova FP? Que no cobreixen les titulacions actuals de cicles formatius, tant de grau mitjà com superior, unes necessitats socials, laborals i educatives bàsiques, impossibles de substituir per altres titulacions?

Si la Universitat no és capaç d'adaptar-se a les noves i actuals tendències del mercat laboral i ajustar els plans d'estudis als nous requeriments ocupacionals (vegeu dades de l'informe extern de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari (AQU)), qui ho pot fer? I la nova FP, què?

Tot plegat, dos de cada tres espanyols d'entre 25 i 34 anys d'edat només disposen d'una titulació bàsica (graduat en ESO); en canvi, l'índex de graduats universitaris supera la mitjana. I és que l'escàs nombre de titulats en FP és un greu obstacle, especialment en una societat competitiva i de progrés tant a nivell econòmic com social.

Així, lluny d'arribar a la mitjana d'estudiants de la UE que estudien FP, que és del 60%, i fins i tot superior en països com Àustria (74%), Bèlgica, Alemanya i Holanda (68%), l'FP ha estat aquí considerada com la "germaneta pobra" del sistema educatiu, tot i que la sortida laboral que té en fa augmentar les matrícules, ja que uns estudis recents indiquen que el 80% de l'alumnat de cicles formatius troba feina de manera immediata en acabar els seus estudis, ja que la xifra d'estudiants d'FP és inferior als llocs de treball sol·licitats pel mercat laboral, especialment en algunes famílies professionals de tipus industrial.

És per aquesta raó que el Consell de Ministres va aprovar el RD 1558/2005, pel qual es regulen els requisits bàsics dels centres integrats d'FP amb l'objectiu de vincular directament l'FP amb la feina, tot integrant els estudis d'FP específica (reglada), la formació ocupacional i la contínua. Així, tot indica que aquests nous centres integrats d'FP hauran de servir per

a la formació de joves, però també de persones a l'atur i de treballadors/es en actiu, a més d'avaluar i acreditar les competències professionals que molts/es treballadors/es han adquirit després de molts anys d'experiència laboral.

D'altra banda, a parer del company Augusto Serrano (STEs), "es produeix una pèrdua de poder decisor per part del professorat, ja que els representants de l'Administració i els anomenats agents socials passen a ocupar un lloc de privilegi en els instituts, que veuran reduïdes les seves competències, sobretot quant a la direcció dels centres i en els nous consells escolars".

Aquesta falta de poder decisor deixarà el professorat al marge de qualsevol activitat relacionada amb la signatura de convenis amb empreses, institucions i entitats per a l'aprofitament d'infraestructures i recursos disponibles, tal com està previst dins les competències dels centres integrats.

Un exemple de la preocupació que hi ha dins l'FP el tenim en la reunió de les direccions dels centres públics d'FP de la zona de Barcelona al gener de 2006, en què s'arribà a un acord per consens en alguns punts importants que intentem resumir breument a continuació:

- Lamentar de nou les formes i la descoordinació amb què es va fer arribar la informació sobre l'aplicació dels criteris de planificació de l'FP per part de la Direcció General d'FP (DGFP) i el Consorci (a BCN ciutat).
- Constatar que continuen faltant estudis i informació sobre el mercat laboral, perspectives dels sectors emergents i de les necessitats empresarials que justifiquin la redistribució de l'FP plantejada a la ciutat.
- Conèixer els criteris en què s'han basat els canvis de situacions de famílies professionals i grups de cicles formatius, ja que certes mesures i variacions del mapa de l'FP han provocat preocupació i malestar entre el professorat, ja que poden provocar efectes irreversibles en la situació dels centres i cal donar garanties al professorat afectat respecte al seu futur professional.

És evident que aquesta és també la situació en altres llocs de Catalunya i que convé tractar el tema amb molta responsabilitat, sobretot tenint en compte que algunes famílies professionals de sectors industrials ja n'estan sortint perjudicades i continua augmentant el malestar entre el professorat de l'FP.

Malgrat que l'exconsellera Cid ja va apuntar en el seu moment els reptes que la nova FP té actualment (creixement, flexibilització, integració i qualitat), tot indica que les inversions i les actuacions han estat molt tímides per part dels seus successors en el càrrec i de l'actual Direcció General d'FP, que té com a prioritat gairebé única i exclusiva augmentar en la pròxima legislatura el nombre d'alumnes matriculats/ades a l'FP, i passar dels poc més de 60.000 actuals als 100.000 (a Catalunya hi ha aproximadament 200.000 alumnes a la Universitat), però deixant de banda en moltes ocasions l'opinió de les direccions, el professorat i els sindicats.

Som massa lluny del 60% de la mitjana de la UE pel que fa a la matriculació d'alumnes

Espanya necessita passar dels 450.000 alumnes actuals d'FP a 675.000 per apropar-se als països més competitius d'Europa, on aquests estudiants representen el 60% dels alumnes de la secundària postobligatòria, segons les conclusions de l'informe Nexos FP 2007, presentat el juny passat.

En una altra direcció, actualment hi ha cicles formatius que ja es poden cursar mitjançant l'e-learning (aprenentatge a través d'Internet), però tenint sempre present que alguns crèdits s'han de realitzar en la modalitat presencial.

I pel que fa a l'avaluació de la formació en centres de treball (FCT), no hi ha dubte que pot contribuir a un increment del reconeixement social de l'FP, en estimular certes activitats de l'alumnat en relació amb l'activitat que duguin a terme a l'empresa, la qual cosa suposa, tanmateix, un important repte, ja que, entre d'altres dades, val la pena destacar que més d'un 85% dels tutors de pràctiques dels centres d'FP consultats creuen que el nivell d'adequació de les empreses que estableixen un conveni per a la FCT és alt o molt alt, i també consideren que el nivell de col·laboració d'aquestes empreses amb els centres d'FP és molt positiva.

El sentit comú ens fa dir que els reptes actuals de la nova FP passen per recuperar el prestigi social d'aquests estudis i, en aquest sentit, l'Administració educativa hauria de fer tot el possible per activar tots els mecanismes útils i necessaris per eliminar aquesta visió històrica errònia que es té de l'FP, amb la participació activa de tots els agents educatius, laborals i socials implicats, i sempre tenint en compte que el professorat és un actiu dels més importants.

Els projectes de millora i qualitat contínua, la flexibilització de l'oferta de l'FP, els centres integrats d'FP, i el creixement de l'oferta equilibrada suposen unes noves fites, ja apuntades amb anterioritat, però sistemàticament oblidades per les diferents administracions educatives.

Algunes reflexions a partir de la variació de l'oferta d'FP

- En primer lloc cal constatar l'augment en 54 grups de 1r curs de CF (fins arribar a 1.403 grups). Això implica un augment del 4% de l'oferta, que no dona espai a gaire triomfalisme. L'augment en 27,5 grups del curs d'accés sí que és un bon senyal.
- Del total d'augment, gairebé un terç correspon únicament a Girona (+16,25 grups). Mentre que al Vallès Occ. (+0,5), Terres de l'Ebre (+1,75), BCN i Lleida (+4,5) l'augment és pràcticament nul.
- Hi ha un augment significatiu en algunes famílies de serveis a les persones: Act. Físiques (+11), Host. i Turisme (+6,5), Sanitat (+16,5) i Serv. a la Com. (+21). Fins a un total de 59,5 grups en aquests àmbits.
- Hi ha una caiguda molt significativa en algunes famílies industrials. Es perden un total de 12,5 grups, especialment a BCN comarques (-3), Vallès Occ. (-3,5), Baix Anoia (-4), Terres de l'Ebre (-3,5) i Lleida (-2,5).
- La caiguda és especialment greu en les famílies de Fabricació Mecànica (-8,5) i Química (-3,5). El grup perdut al Tèxtil i el mig grup de Fusta i Act. Agràries són molt importants a causa de les reduïdes dimensions de les famílies.
- A les famílies que hem anomenat transversals (perquè el seu alumnat pot trobar feina tant al món industrial com al de serveis) hi ha un manteniment de l'oferta, amb un discret increment en informàtica.

Aquesta significativa desviació de l'increment de l'oferta cap a les famílies de serveis i la caiguda de les famílies industrials exigeix una explicació i demana mesures urgents, sobretot si tenim en compte que segons l'empresariat hi ha una demanda no coberta de professionals qualificats en el món industrial.

No és gens fàcil compensar les mancances acumulades en la imatge i la demanda social dels estudis d'FP, però el més preocupant és veure com no es plantegen a curt termini mesures agosarades de canvi.

Per què no es negocia l'exigència de la titulació d'FP per accedir a llocs de treball qualificats al món industrial, com ja passa amb titulacions relacionades amb la família sanitària o de serveis a la comunitat?

Quines condicions laborals i professionals ofereix avui el món empresarial més enllà de condicions precàries i inestabilitat laboral?...

El cert és que si a tot plegat hi afegim un absentisme escolar a l'FP de més del 30% (són xifres del mateix Departament d'Educació) la situació no és gaire estimulante.

D'altra banda, cal tenir en compte i preveure les repercussions d'aquestes variacions de l'oferta d'FP en la situació professional del professorat d'FP, i en els seus llocs de treball, de la qual cosa ara mateix el Departament encara no n'ha dit res.

Variació oferta CF

Família Professional	BCN Ciutat		BCN Com.	
	↑	↓	↑	↓
Activitats agràries				
Arts gràfiques	1	-1		
Electric. i electròn.			1	-1
Fabricació mecànica				-3
Fusta i moble				-0,5
Ind. alimentàries				
Edificació i obra civil				
Mant. vehicles autoprop.	4	-3		-0,5
Mant. i serveis a la prod.			3	-0,5
Química				-1,5
Tèxtil, confecció i pell				
Total agro-industrial	5	-4	4	-7
Act.físiques i esport.			4	
Hoteleria i turisme	5			
Imatge personal			3	
Sanitat	1		3	
Serv.sociocult i a la com.	1		3	-1
Com., imatge i so				
Total serveis	7	0	13	-1
Administració	3	-4	1	-2
Comerç i marketing	1	-2,5	1,5	
Informàtica	2,5	-3,5	3,5	-3
Total fam. transv.	6,5	-10	6	-5
Totals totes fam.	18,5	-14	23	-13
Curs prep. proves d'accés	0,5		6,5	-0,5
Total grups de 1r curs	200		310	
Total grups (1r i 2n curs)	312		491	

Dades sobre aquest quadre

- Aquestes dades provenen de la informació proporcionada pel Departament d'Educació al mes de juliol de 2007. Malgrat haver-la sol·licitat reiteradament al llarg del curs, no hi vàrem tenir accés fins al juliol.

2007-08 (1rs cursos)

Vallès Occ.		Tarragona		Baix Anoia		Terres de l'Ebre		Lleida		Girona		Total		Suma
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	
		1	-1				-0,5					1	-1,5	-0,5
					-1							1	-2	-1
	-2	1,5		3	-1			1	-2,5	1,5		8	-6,5	1,5
1	-3	0,5	-1,5		-2				-0,5			1,5	-10	-8,5
0,5	-0,5	1					-1	1				2,5	-2	0,5
			-0,5										-0,5	-0,5
1							-1			1		2	-1	1
		1		1	-2		-0,5		-1,5			6	-7,5	-1,5
	-0,5	0,5			-1		-0,5	1,5	-0,5		-0,5	4,5	-3,5	1
			-1		-1								-3,5	-3,5
									-1				-1	-1
2,5	-6	5,5	-4	4	8	0	-3,5	3,5	-6	2,5	-0,5	26,5	-39	-12,5
0,5		1		1		2,25		1,5		0,75		11		11
			-1,5			1		1		2	-1	9	-2,5	6,5
	-1			1				1	-1			5	-2	3
2		3,5	-0,5	3				3,5	-0,5	1,5		17,5	-1	16,5
2		3		3				1,5	-0,5	8,5		22	-1,5	20,5
1		1										2		2
5,5	-1	8,5	-2	8	0	3,25	0	8,5	-2	12,75	-1	66,5	-7	59,5
	-0,5	2	-0,5	6	-1	1	-1	2	-3	2		17	-12	5
1,5	-1,5		-1	1	-2		-1	1,5	-1,5			6,5	-9,5	-3
1,5	-1,5		-1	2,5	-1	3,5	-0,5	2	-0,5	1	-0,5	16,5	-11,5	5
3	-3,5	2	-2,5	9,5	-4	4,5	-2,5	5,5	-5	3	-0,5	40	-33	7
11	-10,5	16	-8,5	21,5	-12	7,75	-6	17,5	-13	18,25	-2	133	-79	54
3,5		4		6		1,5		3		3		28	-0,5	27,5
160		180		187		72		136		158				1403
263		286,5		293		107,5		214		235				2204

- Hem agrupat tots els CF de la mateixa família professional.
- L'agrupació de famílies professionals en 3 grups (agroindustrial, serveis a les persones i transversals) està feta per nosaltres, i -malgrat que és, a vegades, una mica forçada- creiem que no altera les reflexions que implica.
- El curs preparatori a la prova d'accés no considerem que sigui una

oferta específica d'FP i, per tant, el tractem a banda.

- Fem explícits els grups nous i els suprimits a cada Delegació Territorial per reflectir millor els canvis d'oferta.
- A les famílies d'Activitats Maritimopesqueres i de Vidre i Ceràmica no hi consta cap variació, ni oferta, als documents de la Direcció Gral.

El professorat tècnic interí d'FP i el nou decret d'accés

Després de mesos de negociació amb el MEC, el Consell de Ministres va aprovar el nou decret que regula l'accés a la funció pública docent. Durant la negociació, el nostre sindicat va presentar un seguit d'al·legacions i esmenes acompanyades de propostes per millorar el text i per trobar solucions, sobretot pel que fa a la problemàtica ocasionada per l'exigència de titulacions universitàries per exercir la docència de determinades especialitats en alguns cicles formatius d'FP.

La demanda concreta es basava no només en el greuge comparatiu entre especialitats, algunes de les quals requereixen titulació universitària i d'altres només la titulació de tècnic/a especialista (antiga FP II) o tècnic/a superior (nova FP de GS), sinó que aquí del que es tractava i es tracta és de mantenir un raonament lògic basat, sobretot, en el reconeixement de la tasca realitzada durant molts anys per uns professionals als quals, avui, se'ls vol exigir una titulació universitària. La majoria d'aquest col·lectiu pot veure perillar la feina, malgrat l'experiència i qualitat professional adquirides tant des de la pròpia experiència docent com des del reciclatge continuat.

Un dels altres punts a tenir en compte és el problema que tindran les administracions educatives a l'hora de trobar professionals universitaris que vulguin treballar en el sistema educatiu. En cada curs escolar es pateixen situacions de manca de professionals per cobrir vacants de determinades especialitats i, finalment, la solució passa per donar els cicles de GM a ex-alumnes de GS. Com es resoldrà aquesta qüestió? Es contractaran aquests professionals de forma il·legal?

Malgrat la defensa d'aquests i d'altres arguments per part de la Confederació dels STEs-Intersindical, amb la qual mantenim una carta de relacions, la resposta del MEC va ser la de rebutjar les nostres propostes. Alhora, es va arribar a un acord amb CCOO i UGT per demanar al Departament una reunió urgent per veure quin paper pensava jugar sobre aquest afer i quin grau de compromís prenia amb aquests i aquestes treballadors/es; però, a dia d'avui aquesta reunió no s'ha produït.

Per altra banda, amb data 30 d'octubre, van passar per la Comissió Permanent del Consell Escolar de l'Estat dos projectes de Real Decreto sobre "la equivalència a efectos de docència en FP y oposiciones de personal con estudios de técnico superior". Finalment, el redactat diu que "Es declaren equivalents a efectos de docència les titulacions de Tècnic Especialista i Tècnic Superior en una especialitat de formació professional, sempre que s'hi acrediti una experiència docent de, com a mínim, dos anys a centres educatius públics dependents de l'Administració educativa convocant, complerts a 31 d'agost de 2007". A partir d'una esmena de la UGT, s'hi va afegir "centres privats", una qüestió preocupant perquè obre la possibilitat persones que estan treballant a la privada, sense requisit de titulació, puguin presentar-se a oposicions basant-se en l'experiència de dos anys que s'exigeix al professorat de la pública i que sí que té el requisit de titulació. Això podria suposar que el professorat dels centres públics fos desplaçat per aquest altre.

Ara caldrà veure com es tradueix tot plegat en les properes convocatòries d'oposicions.

Algunes incerteses en la nova FP

El Ministeri d'Educació va publicar el passat 3 de gener de 2007 el Real Decreto 1538/2006 per el que se estableix la ordenació general de la formació professional del sistema educatiu. Aquest Real Decreto suposa un canvi teòric, més que pràctic, en l'estructura dels cicles formatius, dels quals, entre d'altres mancances, no n'aclareix la durada. Es parla de durada d'1 a 3 anys, segons el cicle formatiu, la qual cosa implicaria greuges comparatius entre diferents especialitats i titulacions d'FP. El document, a més, no garanteix l'accés dels titulats de grau superior a qualsevol carrera universitària, independentment del cicle formatiu cursat, la qual cosa agreuja significativament el ventall de possibilitats dels titulats i les titulades en FP. Tampoc no especifica quins crèdits dels cicles formatius són convalidables per crèdits universitaris i, encara que reconeix que els cicles formatius de grau superior són estudis superiors, no especifica clarament com queden dins del nou espai europeu que els és propi.

Una altra de les mancances, i prou força, és que el Real Decreto no deixa clara l'equivalència entre els títols d'FP del pla del 70 i els del pla del 90 amb els nous títols, amb el conseqüent desgavell que això, sens dubte, ocasionarà. De fet, és el que va passar entre les titulacions d'FP emanades de la LOGSE i les anteriors titulacions, que provocà greus repercussions laborals i socials a centenars de milers de titulats d'FP superior a tot l'Estat. El MEC va tardar més de 8 anys a reconèixer oficialment aquesta equivalència (Real Decreto 777/1998).

Des d'un punt de vista objectiu podem dir que som davant d'una nova situació d'incertesa, en la línia actual de la Direcció General de Formació Professional.

La "nova FP" contempla la possibilitat de realitzar cursos d'especialització una vegada acabat i aprovat el cicle formatiu de grau superior que s'està realitzant.

Una vegada més, sembla que l'FP serà la germaneta pobre i esguerrada del sistema educatiu català i espanyol.

Encara no s'ha publicat el Decret

Professorat especialista de formació professional

El professorat especialista és aquell que té una càrrega lectiva horària determinada per la normativa que regula els currículums dels cicles formatius i, per tant, del professorat que ha d'impartir la docència dels crèdits que s'hi contemplen. En els cicles formatius, doncs, hi trobem el professorat del cos de secundària, el professorat tècnic i, en algun cas, el professorat especialista. En els dos primers casos parlem de personal interí o de personal funcionari de carrera; en el tercer, el professorat especialista; és personal contractat i, per tant, subjecte al règim laboral, una característica, entre d'altres, que el condicionava a contractes que no podien allargar-se més enllà dels tres anys, amb tot el que això suposava per als centres educatius i, evidentment, per als i les afectades.

Després de les negociacions del nou Decret que havia de regular les condicions laborals del professorat especialista de l'FP, havent acordat amb la part sindical una solució raonable per a la problemàtica que afecta aquest col·lectiu, especialment pel que fa a la pròrroga dels seus contractes laborals, el Departament va assumir el compromís d'estudiar la possibilitat de fer efectiva aquesta pròrroga mentre el decret no es publicués. Per evitar que el professorat amb contracte no prorrogable a 31 d'agost pogués sortir del sistema educatiu, el Departament va enviar una circular als i a les caps de servei de personal dels diferents serveis territorials, per tal que els el prorroguessin per 3 mesos més a comptar des d'1 de setembre, a l'espera de la publicació de l'esmentat decret.

A hores d'ara encara no s'ha publicat el Decret. Malgrat tot, confiem que el Departament d'Educació compleixi els seus compromisos.

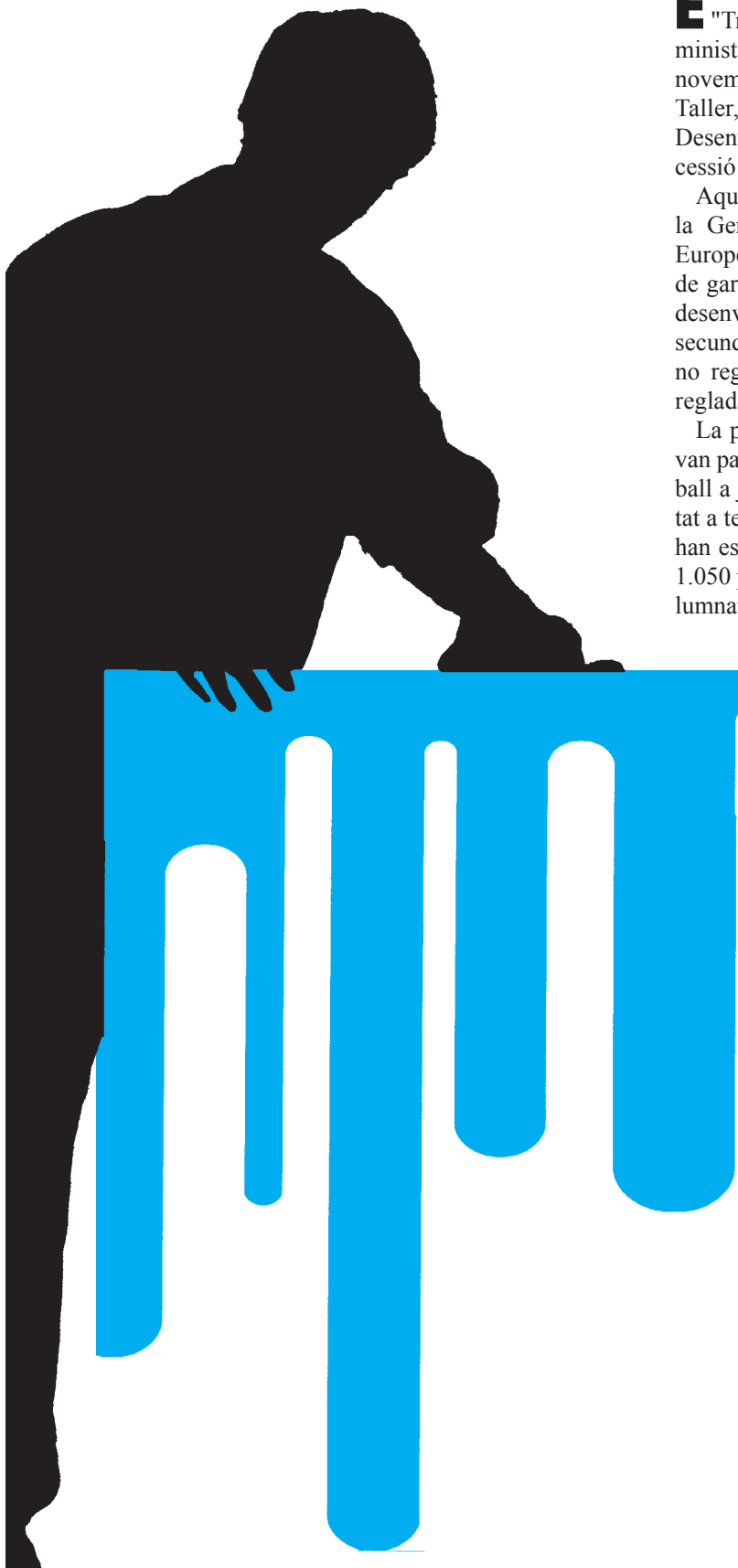
El programa "t x f - casa d'oficis", una desaparició nunciada inevitable?

El marc legal que regulava el funcionament del programa "Treballem per a la formació - Casa d'oficis" era l'ordre ministerial de 14 de novembre de 2001 (BOE núm. 279 de 21 de novembre), per la qual es regulaven els programes d'Escoles Taller, de Cases d'Oficis i de les Unitats de Promoció i Desenvolupament, i s'establien les bases reguladores de la concessió de subvencions públiques als esmentats programes.

Aquest programa era promogut pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya amb el suport del Fons Social Europeu. Era un recurs que s'integrava en l'oferta de programes de garantia social que organitza el Departament d'Educació i es desenvolupava a les instal·lacions dels instituts d'ensenyament secundari (IES). És a dir, un recurs de la formació ocupacional no reglada que s'inseria en els espais de centres de formació reglada.

La primera edició del programa es va realitzar l'any 1999. Hi van participar 54 IES i es van oferir 1.521 llocs de formació i treball a joves aturats entre els 16 i els 24 anys. En total s'han portat a terme 7 edicions del programa, en la darrera edició del qual han estat 48 IES els que han portat a terme el recurs, tot oferint 1.050 places a joves aturats. La franja d'edat més abundant de l'alumnat coincideix amb els darrers anys de l'adolescència (entre els 16 i 17 anys) en què molts joves encara no han assolit la maduresa personal que els permeti de plantejar-se en profunditat el seu futur immediat i a mitjà termini.

"Treballem per a la formació - Cases d'Oficis" oferia la formació teoricopràctica i laboral en les següents especialitats professionals: fusteria, fusteria d'alumini, jardineria, manteniment (instal·lacions d'electricitat i d'aigua), paleta, pintura i serralleria. La durada de l'activitat era de 12 mesos, dividits en dues fases. En la primera, de sis mesos, el jove rebia una formació laboral teoricopràctica i gaudia d'una beca de 6,01 euros per dia assistit. Durant aquest període s'insistia també en la formació bàsica instrumental i, a part de la formació professional, també hi havia altres matèries d'aprenentatge: llengua catalana i castellana, càlcul bàsic, orientació i inserció laboral, salut i seguretat en el treball, sensibilització mediambiental i ofimàtica. A la segona fase, l'alumnat passava a ser alumnat-treballador i era contractat durant 6 mesos pel Departament d'Educació (contracte de formació), cobrant el 75% del salari mínim interprofessional. Durant aquest temps, l'alumnat-treballador havia de fer feines reals, desenvolupar els coneixements i tècniques de la professió que estava aprenent i, a més, continuava amb les activitats formatives de la primera fase. Tot això es feia amb un nombre màxim de 10 alumnes, una quantitat que permetia un treball intens i individualitzat.

Els objectius del programa eren: (1) la formació i inserció laboral de joves sense la mínima titulació acadèmica, en oficis relacionats amb els treballs de reparació i millora d'edificis públics d'Educació Secundària; (2) la capacitació del jovent sense feina per tal que poguessin accedir i adaptar-se al món laboral un cop acabat el contracte de formació. D'una banda es volia aconseguir que l'alumnat realitzés tasques professionals amb el grau de qualitat propi d'un nivell d'aprenent qualificat i, de l'altra, que adquirissin hàbits del món laboral i que fossin conscients de la importància de la salut i de la seguretat laboral; i (3) el retorn de l'alumnat-treballador a la formació reglada mitjançant la seva participació en la prova d'accés als cicles formatius de grau mitjà que fan les escoles d'adults.

El col·lectiu de treballadors i treballadores que han fet possible la realització del programa és d'unes 250 persones, el 60% de les quals són monitors/es d'ofici i l'altre 40% monitors/es-coordinadors/es, monitors/es de salut i seguretat laboral i personal de gestió. La contractació d'aquests i aquestes treballadors/es ha estat sempre temporal amb contractes per obra i servei determinat d'una durada de 6 mesos.

L'edició del curs 2006-2007 va significar el desmantellament, llargament anunciat, d'un recurs que ha demostrat la seva utilitat en la formació bàsica i professional de joves sense el graduat d'ESO: la integració social i laboral de joves amb dificultats per inserir-se en un context social normalitzat i l'impacte econòmic que significa el manteniment i rehabilitació d'espais dels IES.

L'any 2005 es va produir una conciliació de conflicte col·lectiu entre els treballadors i treballadores de les "Cases d'Ofici-Treballem per a la Formació" i el Departament d'Educació i en les dues darreres edicions del programa es va fer una contractació per 12 mesos i una espera entre final i inici de contractació d'un parell de setmanes, en altres edicions s'havia esperat fins a 9 mesos.

La realitat actual és que el Fons Social Europeu ha deixat de promoure aquest recurs. Durant el curs anterior el Departament va negociar únicament amb CCOO el que havia de ser el futur del professorat de les Cases d'Oficis - TxF. L'acord donava sortida a les persones que amb titulacions de llicenciatura, enginyeria o arquitectura o títols equivalents de grau, d'una banda; mestres o equivalents de l'altra; i amb titulacions adients per impartir cicles formatius de formació professional, que podien roman-

dre dins el sistema en cadascuna de les borses de treball com a personal interí docent, amb l'únic reconeixement administratiu dels triennis. També donava sortida al personal de la categoria professional tècnic/a administratiu/va (grup C1) que era integrat a la borsa d'interins de personal d'administració i tècnic per a la provisió de llocs de treball del cos administratiu i del cos auxiliar d'administració, sempre que complís els requisits de formació i titulació.

S'ha de dir, però, que aquest acord no recollia cap solució per a totes aquelles persones contractades des del 2005, sense cap exigència de títol i únicament amb la capacitació

professional d'un ofici determinat. Ara, aquestes persones, després d'anys de dedicació, han estat excloses del sistema educatiu

Ara, una part del professorat de les cases d'oficis, després d'anys de dedicació, han estat exclosos del sistema educatiu

i han anat a parar a l'atur. Estem parlant de 37 persones que representen més d'un 20 % de la plantilla. A més, per a la resta, no es donava ni garantia de treball ni d'estabilitat i no s'acotava la mobilitat geogràfica. No estem parlant, doncs, d'una regulació tova sinó de tot el contrari.

Enguany s'han començat a aplicar els programes FIAP (Formació i Aprenentatge Professional) que en no disposar d'incentius econòmics per poder captar i treballar amb joves amb profundes mancances o dificultats d'integració social i inserció laboral, han vist reduïda la seva matrícula i, per tant, limitava la seva continuïtat. També haurem d'estar pendents de com es definiran els llocs de treball docents dels PQPI (Programes de Qualificació Professional Inicial) a la secundària obligatòria.

Podem concloure que s'ha perdut una gran oportunitat de poder continuar oferint a la societat un servei com el de les Cases d'Oficis amb els programes "Treball per Formació". La Generalitat podria haver constituït una comissió interdepartamental (Benestar, Justícia, Governació, Treball, Educació, etc) per al seu manteniment; estem parlant de joves, moltes vegades en situació de risc, possibles exclosos socials, amb problemes d'integració per causes diverses, amb analfabetisme total i desconeixement de la nostra llengua, sense cap capacitació professional, etc.

(Amb la col·laboració de Iolanda Lara, monitora casa d'oficis i de Pasqual Aguilar, ex monitor-coordinador)

Butlleta d'afiliació a **USTEC·STES**

DADES PERSONALS

Nom i cognoms _____

NIF

Data de naixement

Adreça _____ Codi postal

Localitat _____ Comarca _____

Telèfons

Adreça electrònica _____

DADES PROFESSIONALS

Centre de treball _____ Localitat _____

Situació: definitiva provisional o expecta.dest. interinatge o subst. pràctiques atur

Col·lectiu: inf/prim. eso ptfp secund. adults priv. labor univ

AUTORITZACIÓ BANCÀRIA

Titular de la llibreta o CC (nom i cog.) _____

Sr./Sra. director/a: faci efectius, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte, els rebuts que li siguin presentats pel sindicat **USTEC·STES** a nom meu.

C.C.C.

Localitat, data i signatura _____

USTEC·STES

Barcelona (08007): Ronda Universitat, 29, 5è Telèfon 93 302 76 06 - Fax 93 302 55 99

Girona (17001): Eiximenis, 14, 2n 2a Telèfon 972 20 20 34 - Fax 972 41 17 03

Lleida (25002): Pg. Ronda, 2, 1r 4a Telèfon 973 26 30 32 Fax 973 27 25 07

Tarragona (43003): August, 21 entl. 1a Telèfon 977 23 52 63 Fax 977 23 90 04

Tortosa (43500): Rosselló, 6, entl. Telèfon i Fax 977 51 10 46

Alt Urgell i Cerdanya: 687 77 85 77

Pallars Jussà i Pallars Sobirà: 676 66 67 54

Maresme Telèfon: 609 76 94 45 **Internet**: <http://www.sindicat.net>

Correu electrònic: ustecstes@pangea.org girona@sindicat.net lleida@sindicat.net tarragona@sindicat.net